

Aanvullend onderzoek voor branchevereniging VHG - De hoveniers- en groenvoorzieningsbranche

VHG-leden boekten 13,1 procent meer omzet in het derde kwartaal van 2018 dan in dezelfde periode een jaar eerder. De omzet van VHG-leden stijgt daarmee drie jaar op rij. Ruim een op de drie ondernemers in de hoveniers- en groenvoorzieningsbranche ervaart een tekort aan arbeidskrachten. Dit is iets minder dan een kwartaal eerder. De overige verwachtingen van ondernemers in de hoveniers- en groenvoorzieningsbranche zijn positief voor het vierde kwartaal van 2018. Het ondernemers- en consumentenvertrouwen is licht gedaald.

INHOUD

Omzet VHG-leden stijgt drie jaar op rij	2
Meer omzet voor alle VHG-vakgroepen in derde kwartaal.....	2
Hoogste omzetsniveau derde kwartaal voor drie vakgroepen	3
Seizoencorrectie: opvallende groei boomspecialisten.....	3
Daling aantal opgeleverde woningen	4
Daling aantal vergunningen voor nieuwe woningen	4
Personeelstekort grootste belemmering	5
Positieve verwachtingen vierde kwartaal	5
Lichte toename aantal orders en concurrentiepositie	6
Ondernemers- en consumentenvertrouwen licht gedaald	6

Omzet VHG-leden stijgt drie jaar op rij

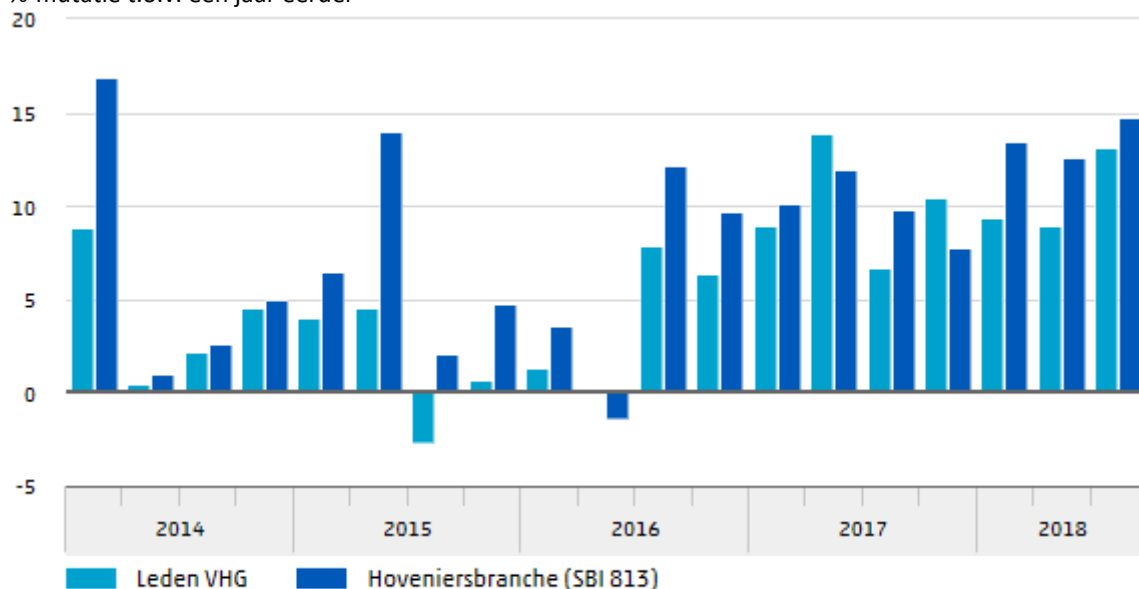
VHG-leden ¹⁾ boekten 13,1 procent meer omzet in het derde kwartaal van 2018 dan in dezelfde periode een jaar eerder. De omzet van VHG-leden stijgt daarmee drie jaar op rij. In de hoveniersbranche ²⁾ werd gemiddeld 14,7 procent omzetstijging gerealiseerd.

1) De omzetontwikkeling is berekend over alle VHG-leden, exclusief sociale werkvoorzieningen (ongeveer 40 bedrijven).

2) Verschil in omzetontwikkeling kan mede worden veroorzaakt doordat niet alle VHG-leden onder [SBI-code 813](#) staan ingeschreven.

Omzetontwikkeling leden VHG en hoveniersbranche

%-mutatie t.o.v. een jaar eerder

Maatwerktable: [Omzetontwikkeling VHG](#)

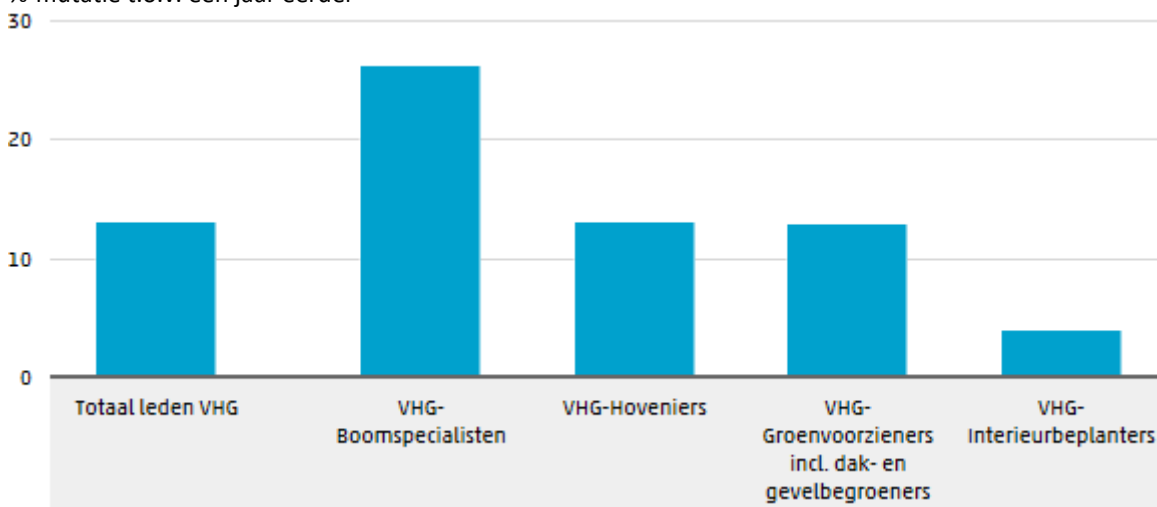
StatLine: [Zakelijke dienstverlening; omzetontwikkeling](#)

Meer omzet voor alle VHG-vakgroepen in derde kwartaal

Alle vier de vakgroepen realiseerden meer omzet in het derde kwartaal. Boomspecialisten boekten 26 procent meer omzet, gevolgd door hoveniers en groenvoorzieners, beiden met 13 procent. Bij interieurbeplanters lag de omzet 4 procent hoger dan een jaar eerder.

Omzetontwikkeling VHG-vakgroepen

%-mutatie t.o.v. een jaar eerder

Maatwerktable: [Omzetontwikkeling VHG](#)

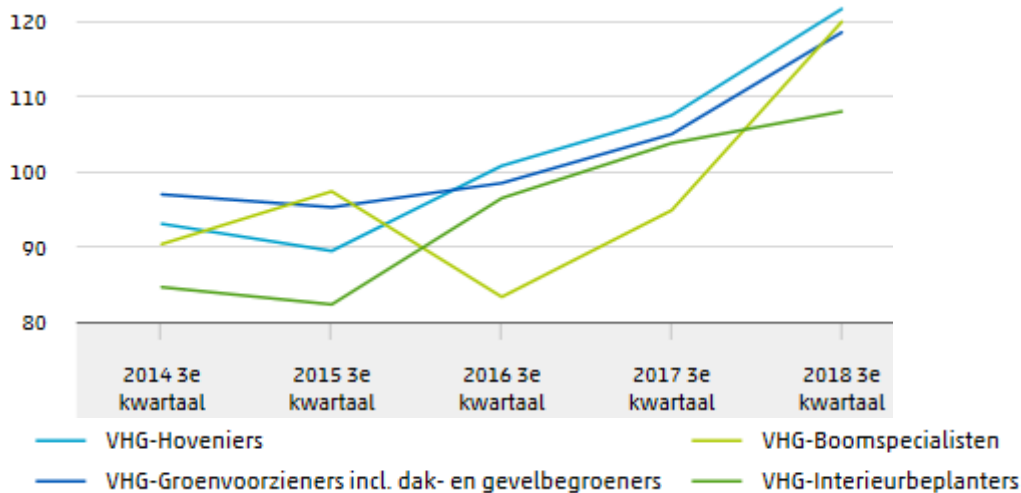
Hoogste omzetniveau derde kwartaal voor drie vakgroepen

Op de vakgroep Interieurbeplanters na bereikten alle vakgroepen in 2018 het hoogste omzetniveau in het derde kwartaal sinds 2010. Het omzetniveau neemt voor alle vakgroepen, behalve boomspecialisten, voor het derde jaar op rij toe in het derde kwartaal.

In het tweede en vierde kwartaal wordt doorgaans meer omzet behaald door alle vakgroepen.

Omzetindices VHG-vakgroepen

2015=100

Maatwerktabel: [Omzetontwikkeling VHG](#)

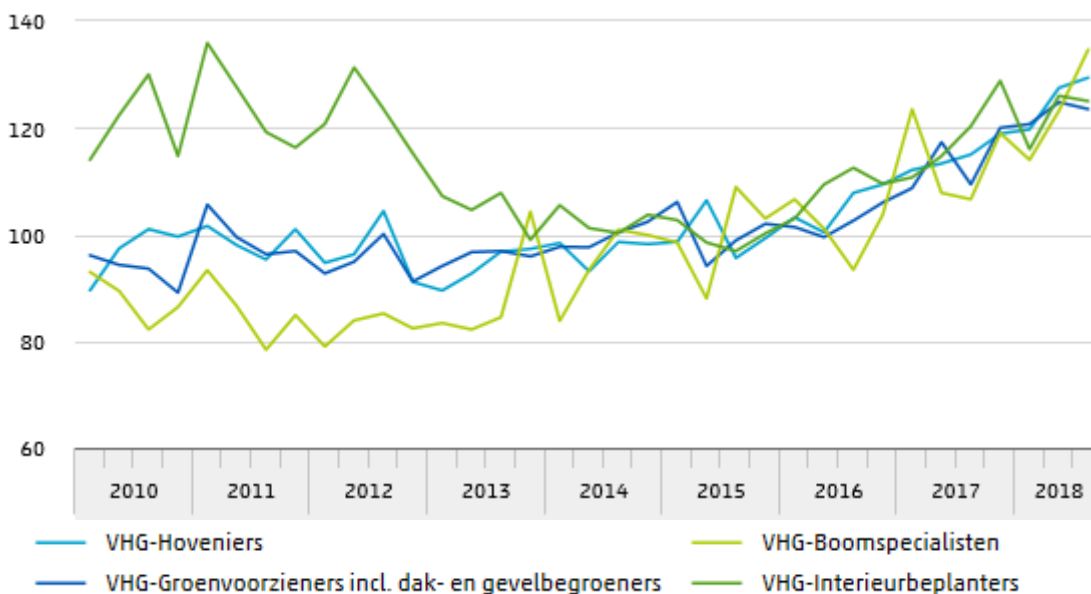
Seizoencorrectie: opvallende groei boomspecialisten

In sommige kwartalen liggen omzetten structureel hoger dan in andere. In onderstaand figuur zijn de omzetontwikkelingen gecorrigeerd voor deze seizoenpatronen. Hierdoor kunnen opeenvolgende kwartalen beter met elkaar vergeleken worden.

Boomspecialisten boekten in het derde kwartaal 2018 een voor seizoenpatroon gecorrigeerde omzetgroei van 9 procent ten opzichte van het tweede kwartaal. Van de vakgroepen VHG-hoveniers (+1 procent), VHG-Groenvoorzieners (-1 procent) en VHG-Interieurbeplanters (-1 procent) ontwikkelde de omzet zich minder opvallend.

Seizoengecorrigeerde omzetindices VHG-vakgroepen

2015=100

Daling aantal opgeleverde woningen

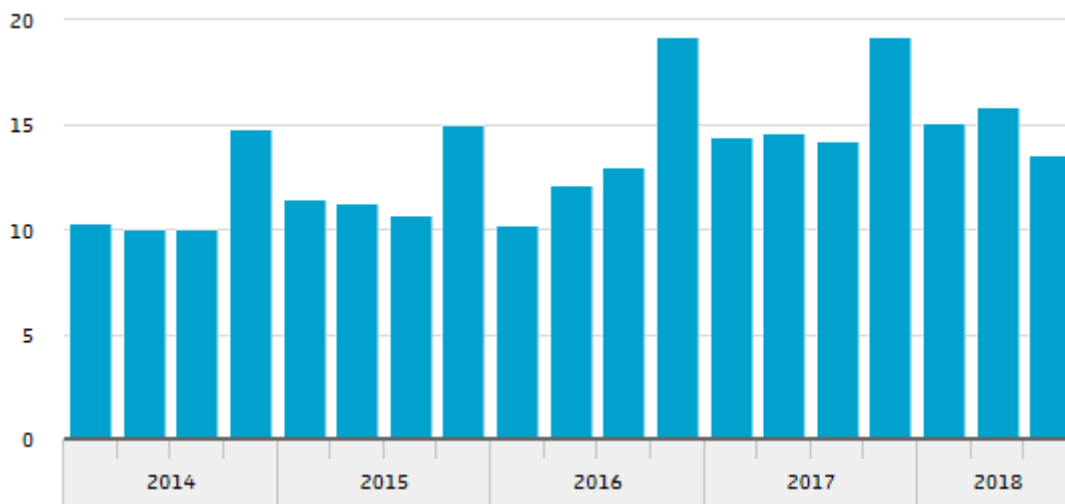
In totaal zijn er in het derde kwartaal 13,6 duizend nieuwe woningen opgeleverd. Dit is 5 procent minder dan een jaar eerder en 14 procent minder dan vorig kwartaal.

In Gelderland (2,5 duizend) werden de meeste huizen opgeleverd van alle provincies, gevolgd door Zuid-Holland (2,2 duizend) en Noord-Brabant (2,1 duizend).

In Nijmegen werden 572 woningen opgeleverd, dat is 62 procent meer dan een jaar eerder. Amsterdam (444), Groningen (418), Almere (406) en Utrecht (373) maken de top-vijf compleet.

Aantal opgeleverde woningen

Aantal x 1 000

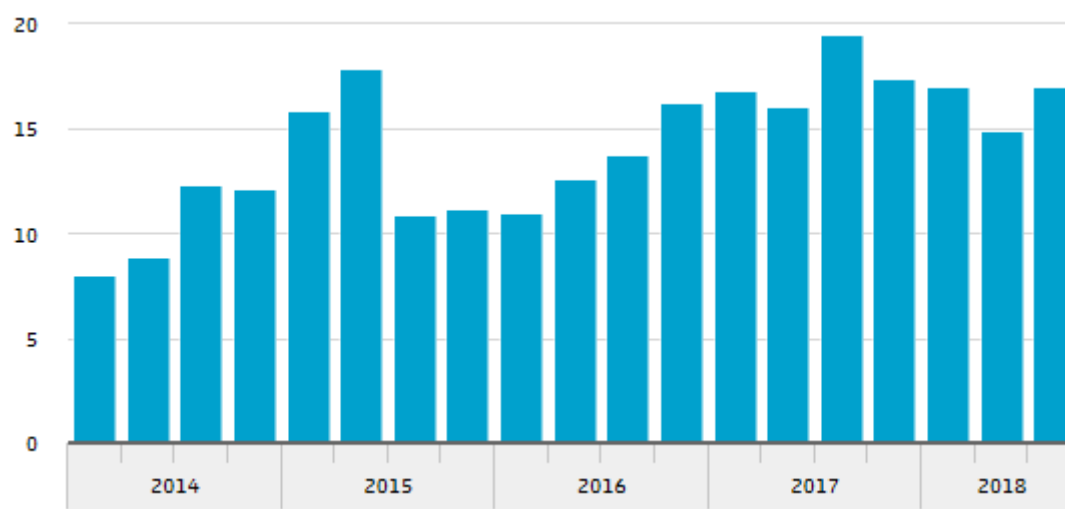
[StatLine: Voorraad woningen](#)

Daling aantal vergunningen voor nieuwe woningen

In het tweede kwartaal werden bijna 17 duizend vergunningen voor nieuwbouwwoningen afgegeven. Dat is 13 procent minder dan een jaar geleden, maar 14 procent hoger dan in het tweede kwartaal van 2018. De oplevering van nieuwbouwwoningen zorgt doorgaans voor nieuwe opdrachten voor hoveniers en groenvoorzieners. De uitsplitsing naar koop en huur is op het moment van deze publicatie nog niet beschikbaar.

Aantal verleende vergunningen voor nieuwbouwwoningen

Aantal x 1 000

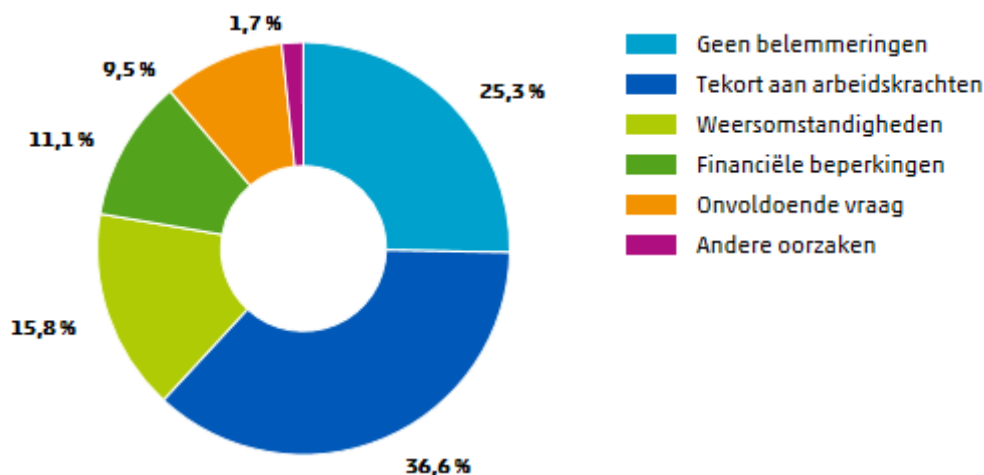
[StatLine: Nieuwbouwwoningen; afgegeven vergunningen](#)

Personeelstekort grootste belemmering

Ruim een op de drie ondernemers in de hoveniers- en groenvoorzieningsbranche ervaart een tekort aan arbeidskrachten. Dit is iets minder dan een kwartaal eerder. De toenemende vraag naar geschikt personeel valt samen met de aantrekkende economie.

Voor 16 procent van de ondernemers vormen de weersomstandigheden een belemmering. Een jaar eerder was dat nog de grootste belemmering voor ondernemers. Het aantal ondernemers dat te kampen heeft met onvoldoende vraag of financiële beperkingen is vergelijkbaar met een jaar eerder.

Belemmeringen hoveniersbedrijven (SBI 813), vierde kwartaal 2018

StatLine: [Conjunctuurenquête](#)

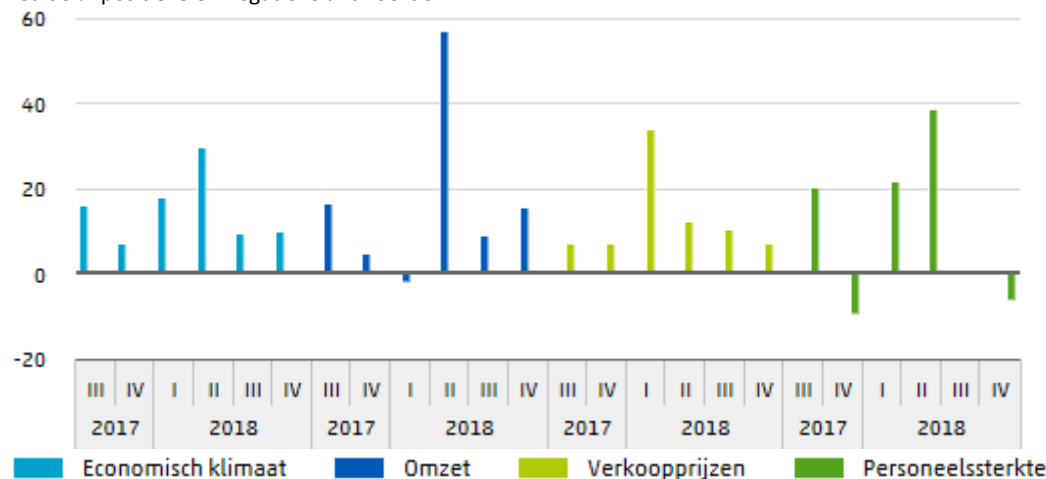
Positieve verwachtingen vierde kwartaal

Per saldo zijn de verwachtingen voor het economisch klimaat, omzet, de verkoopprijzen voor het vierde kwartaal van 2018 positief. Per saldo verwacht een op de tien ondernemers een verbetering van het economische klimaat, de omzet en de verkoopprijzen.

De personeelssterkte zal per saldo licht dalen in het vierde kwartaal van 2018. Dit ligt in lijn met het grote aantal ondernemers dat een personeelstekort ervaart.

Belemmeringen hoveniersbedrijven (SBI 813), vierde kwartaal 2018

Saldo % positieve en negatieve antwoorden

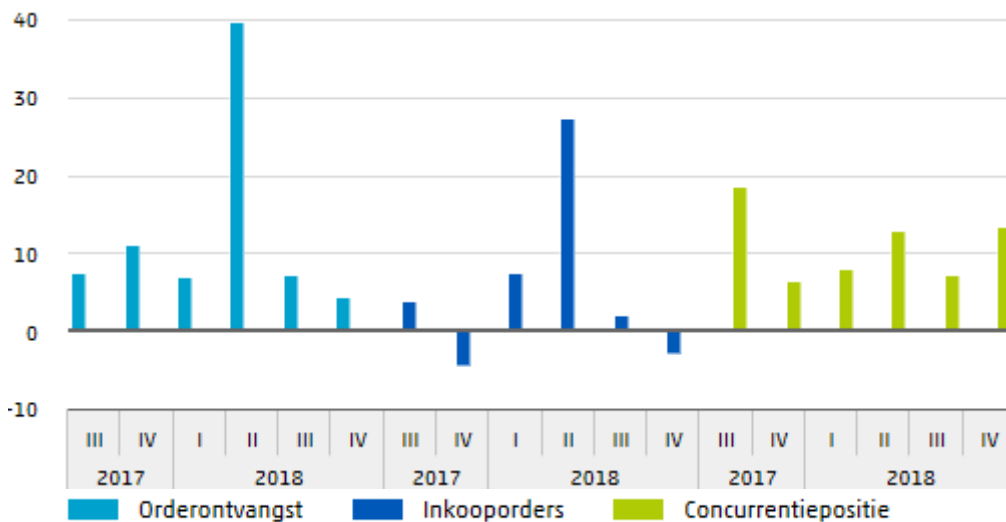
StatLine: [Conjunctuurenquête](#)

Lichte toename aantal orders en concurrentiepositie

Per saldo verwacht 4 procent van de ondernemers meer orders te ontvangen. Dat is iets lager dan vorig jaar (11 procent). Per saldo verwacht een kleine meerderheid (3 procent) van de ondernemers in het vierde kwartaal voor minder geld in te gaan kopen bij leveranciers, net als de voorgaande vier jaren. Per saldo geeft 13 procent van de ondernemers aan dat de concurrentiepositie in Nederland is verbeterd in het afgelopen kwartaal. Deze indicator is daarmee tweeënehalf jaar op rij positief.

Verwachtingen hoveniersbedrijven (SBI 813), vierde kwartaal 2018

Saldo % positieve en negatieve antwoorden

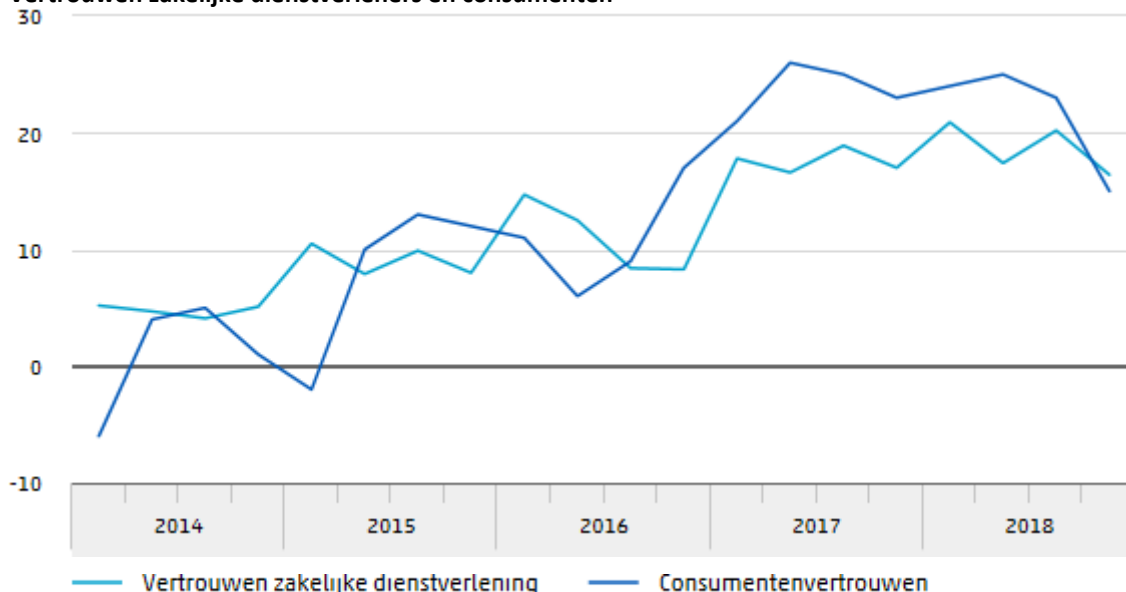
StatLine: Conjunctuurenquête

Ondernemers- en consumentenvertrouwen licht gedaald

Het vertrouwen onder de zakelijke dienstverleners, waaronder hoveniers- en groenvoorzieners, komt voor het vierde kwartaal 2018 op 16 uit. Dit is vier punten lager dan het voorgaande kwartaal. Het ondernemersvertrouwen is vijf jaar onafgebroken positief. Het vertrouwen is gebaseerd op de gerealiseerde ontwikkeling van de omzet, het economisch klimaat in het vorige kwartaal en de verwachte ontwikkeling van de omzet in het lopende kwartaal.

De stemming onder consumenten heeft in het vierde kwartaal van 2018 een waarde van 15 en ligt daarmee acht punten lager dan vorig kwartaal. Het consumentenvertrouwen ligt nog wel ruim boven het gemiddelde over de afgelopen dertig jaar (1). Het vertrouwen bereikte in april 2000 de hoogste stand ooit (36). Het dieptepunt werd bereikt in maart 2013 (-41).

Vertrouwen zakelijke dienstverleners en consumenten

StatLine: Ondernemersvertrouwen

StatLine: Consumentenvertrouwen